

Jaarverslag 2020

vzw De Vrienden van het Begijnhof van Turnhout

Begijnhof 56, 2300 Turnhout
Tel. : 014 - 42 12 48
Email: begijnhofmuseum@turnhout.be
Website: www.vriendenbegijnhof.be
Belg. Staatsblad: 31.05.2001. N9518
Ondernemingsnummer: BE 0474.826.678

Onderhavig verslag geeft een overzicht van de werking in 2020 van de vzw De Vrienden van het Begijnhof van Turnhout onder het voorzitterschap van Jef Van den Bergh.

Inhoud:

1. Leden van de Algemene Vergadering (AV), Bestuur en Kernbureau (KB)
2. Vergaderingen
3. Onze activiteiten
4. Begijnhofkrant
5. Ereleden en donateurs

1. Leden van de Algemene Vergadering, het Bestuur en Kernbureau, (op 31 december 2020)

1.1. Algemene Vergadering

Biesmans Nico - Boone Jacques - Braet-Van den Brandt Su - Croenen Mia - De Jongh Paul - Dickens Roger - Diepen Clémentine - Driesen Josiane - Dufraing Marleen - Florizoone Jef - Gielis Marcel - Gladiné Pierre - Goossens Ludo - Hofland Peter - Horsten Frans - Joos Wim - Joosen Flor - Koop Paul - Lescouhier Frank - Leysen Annie - Leysen Yves - Nijs André - Op de Beeck Alex - Op de Beeck Ivo - Op de Beeck Luc (OCMW) - Pauwels Patrick - Peeters Liesbet - Peeters Marie-Paule - *Proost Marcel (overleden 30 dec 2020)* - Raskin Christian - Segers Dirk - Stevens Fred - Stouthuysen Bob - Stynen Francis - Swerts Xavier - Tanghe Martine - Theunissen Guido - Uytterhoeven Alfons - Van Aubel Michel - Van den Bergh Jef - van den Nieuwenhuyzen Wim - Van der Celen Gilbert - Van Ermengem Juliette - Van Gorp Johan - Van Rooy Griet - Vanden Bossche Hugo - Vervloesem Jozef - Volders Robert - Vos Eric - Wilder Sofie - Willems Herman - Wittebolle Astrid - Wouters Maria

1.2. Raad van Bestuur

Croenen Mia - De Jongh Paul - Diepen Clémentine - Driesen Josiane - Dufraing Marleen - Florizoone Jef - Gielis Marcel - Joosen Flor - Koop Paul (penningmeester)- Leysen Yves - Op de Beeck Luc (OCMW) - Pauwels Patrick - Peeters Liesbet (secretaris) - Peeters Marie-Paule - Raskin Christian - Segers Dirk - Stynen Francis (afgevaardigde stad Turnhout)- Tanghe Martine - Van den Bergh Jef (voorzitter)- Van Ermengem Juliette - Vervloesem Jozef - Vos Eric - Willems Herman - Wittebolle Astrid (afgevaardigde stad Turnhout)- Wouters Maria

1.3. Kernbureau

Croenen Mia - Diepen Clémentine - Dufraing Marleen - Florizoone Jef - Gielis Marcel - Hofland Peter - Koop Paul - Peeters Liesbet - Peeters Marie-Paule - Segers Dirk - Theunissen Guido (eindredacteur Begijnhofkrant) - Van den Bergh Jef - Van Ermengem Juliette - Van Rooy Griet - Vervloesem Jozef - Wilder Sofie - Wouters Maria

2. Vergaderingen

Het COVID-19 virus verspreidde zich vanaf maart 2020 [in ons](#) land. Hierdoor vielen onze activiteiten stil vanaf de lente en konden we slechts beperkt en in bijzondere omstandigheden vergaderen. In toepassing van de nieuwe wetgeving (2019) inzake Vennootschappen en Verenigingen wijzigt de term 'Raad van Bestuur' in Bestuursorgaan.

2.1. Algemene Vergadering en Bestuur lente 2020

2.1.1. AV en Bestuur : uitstel en organisatie per e-mail

- Deze vergaderingen waren gepland op maandag 23 maart, maar werden noodgedwongen uitgesteld. Vermits bijeenkomsten half april nog niet werden toegestaan werd op 18 april aan de leden en bestuurders gevraagd of zij met een stemming per e-mail over de agendapunten van beide vergaderingen konden instemmen.
- Eind april bleek dat een ruime meerderheid van de bestuurders (17 van de 23) hiermee instemde, evenals een nipte meerderheid van de leden (23 op 44; niet alle leden reageerden op onze vraag). Overigens uitte niemand enig bezwaar tegen deze aanpak.
- Het resultaat van de schriftelijke stemming werd op 13 mei vastgelegd door de secretaris: 17 bestuurders en 24 leden keurden alle agendapunten goed. Er waren geen tegenstemmen.

2.1.2. AV : verslag van de goedgekeurde agenda

- Goedkeuring verslag van de gewone Algemene Vergadering dd. 18 maart 2019.
- Goedkeuring van het jaarverslag 2019
- Goedkeuring jaarrekening
- Goedkeuring van de begroting 2020
- Nieuwe leden van het Bestuur : Leysen Yves, Pauwels Patrick, Tanghe Martine. Stijnen Francis en Wittebolle Astrid vertegenwoordigen de stad Turnhout.
- Kwijting aan de bestuurders

2.1.3. Bestuur : verslag van de goedgekeurde agenda

- Nieuwe leden van de AV : Leysen Yves, Pauwels Patrick, Tanghe Martine. Stijnen Francis en Wittebolle Astrid vertegenwoordigen de stad Turnhout
- Goedkeuring van de verslagen van:
  - o De AV van 18 maart 2019
  - o Het Bestuur van 12 sept 2019
  - o Het jaarverslag 2019
- Balans, jaarrekening - 31 december 2019; cijferinfo, budget

- o De balans, de rekeningen en de begroting voor 2020 werden goedgekeurd.
- o In 2019 ontvingen De Vrienden van het Begijnhof 252 betalingen : 110 op de rekening van Belfius en 142 stortingen op rekening van de Koning Boudewijnstichting (KBS).
- Begijnhofmuseum: recente info door Peter Hofland :
  - o Het aantal bezoekers nam toe in 2019 : 7 535 tgv 7327 in 2018; 80 % van hen komen uit België, 15 % uit Nederland.
  - o Voor de vernieuwde introductiefilm wordt een groter scherm voorzien.
  - o Vanaf december 2019 loopt de tentoonstelling 'Moderne religieuze kunst' van Lilian Willemse uit Tilburg.
  - o Op Kerstavond 2019 bezochten 1 034 bezoekers het Begijnhofmuseum. Tijdens het event 'Turnhout by Night' op 18 januari '20 kwamen er zelfs 2 266 bezoekers langs.
  - o De collectie van het Begijnhof wordt via 'Object van de Maand' voor een breed publiek toegankelijk gemaakt:
- Evaluatie recente activiteiten.
  - o Dirk Segers bedankte koor en pastoor bij hun laatste dienst in de Begijnhofkerk op kerstavond 2019.
  - o Op het samenzijn 'Verloren maandag', werden dit jaar ook de leden van het Koninklijk Heilig Kruis Begijnhofkoor uitgenodigd, om hen te bedanken voor hun jarenlange dienst. Het koor stopte na kerstavond 2019.
  - o Tijdens 'Turnhout by Night' wandelde Paul De Jongh gekleed als pastoor in soutane rond over het begijnhof en wierf die avond leden voor onze vereniging.
- De Begijnhofkrant 67 werd eind maart aan de leden bezorgd.
- De conservatie zijaltaren H. Kruiskerk start zonder tegenbericht in de zomer.
- Juist voor de coronacrisis was er een vergadering van de Pastorale Eenheid Clara van Assisi in verband met het verderzetten van de begijnhofprocessie en toekomstige liturgievieringen in de Begijnhofkerk.

2.2. Bestuur 15 september 2020 : verslag

We maken kennis met de vijf nieuwe bestuursleden.

- De verslagen van de AV en van het Bestuur worden goedgekeurd.
- Cijferinfo :
  - o De inkomsten bedragen per jaar 10 000 € : 6 000 € op de rekening van de KBS, en 4 000 € op de Belfius rekening. Alleen deze laatste som is vrij beschikbaar, maar is onvoldoende om de onkosten te dekken. De grootste post is de Begijnhofkrant die jaarlijks bijna 6 000 € kost. Vanaf volgend jaar wordt deze rekening negatief.
  - o Mogelijke oplossingen worden voorgesteld: het verhogen van het lidgeld voor ereleden, het zoeken van sponsors, het stopzetten van betalingen op de KBS, originele verkoopsactiviteiten. Er wordt nog niets concreets afgesproken.
- Begijnhofmuseum : info door Peter Hofland.
  - o Het Covid-virus heeft veel invloed uitgeoefend op de museumwerking. Er was de sluiting vanaf midden maart. Na de heropening in juni gold een maximum aantal bezoekers en mochten er geen rondleidingen worden gehouden.
  - o De gratis geleide wandelingen op het begijnhof, op woensdagnamiddag tijdens de vakantiemaanden, trokken weinig bezoekers.
  - o Archief & Musea heeft een nieuwe toeristische folder uitgebracht, waarin zowel het begijnhof, het Begijnhofmuseum alsook het begijnenleven wordt toegelicht.
  - o Enkele aanwinsten zijn een 15 mm film die Hugo Lybeert in 1976 maakte in het Begijnhof, een kinderaltaar vervaardigd in Turnhout ca. 1940 en een huldedicht van begijn Octavia Van Genechten.
  - o De kleine expo rond Lilian Willemse loopt in oktober af. Voor een nieuwe kleine expo denkt Peter aan een presentatie van gedichten van Geert De Kockere met foto's van het begijnhof die de dichter inspireerden.
  - o Tussen 5 en 30 oktober wordt het educatieve schoolbezoek "Bib & Begijn" ingepland in het Begijnhofmuseum (= een combinatiebezoek aan die twee instellingen), waarbij leerlingen van het 2e leerjaar van de Turnhoutse scholen kennismaken met de wereld van begijnen en het museum. De gidsen van dienst zijn hierbij verkleed als begijn.
  - o Op zaterdagavond 24 oktober neemt het Begijnhofmuseum deel aan de Nacht van het Kempens Erfgoed en op zondag 25 oktober aan de Dag van de Stilte. Er zijn geadviseerde rondleidingen voorzien in de kerk, kapel en in het museum. Dirk Segers verzorgt op 25 oktober een meditatief moment in de kerk a.h.v. begijnenliederen uit het Processionale.
  - o Marleen Van Camp, suppoost en onderhoudsmedewerker van het museum, gaat vanaf maart 2021 met pensioen.
- Begijnhofkrant.
  - o De Begijnhofkrant 68 werd begin juni aan de leden bezorgd. Het begijnhof Breda verzocht om 100 extra exemplaren van deze laatste uitgave, daar Martin Rasenberg, beheerder van het Bredase begijnhof, er een artikel in publiceerde.

- Het artikel van Hugo Vanden Bossche over de Kapel en het Broederschap van het H. Aanschijn zal later gepubliceerd worden en is al te lezen op www.vriendenbegijnhof.be .
- Lopende projecten :
  - De conservatie van het noordelijk zijaltaar van de H. Kruiskerk start pas in november en zal ongeveer 30 000 € kosten. De Vrienden zullen dit betalen met de gelden op de rekening van de KBS. De raming voor de ontvangen subsidies bedraagt 9 500 €. De resterende som op de KBS-rekening zal, samen met de donaties van 2021, gebruikt worden voor de conservatie van het zuidelijk zijaltaar.
  - Het is nodig om vanuit onze vereniging te blijven lobbyen voor subsidies voor de renovatie van het dak van de H.Kruiskerk.
- Allerlei.
  - Met de actualisering van de statuten wordt gestart olv. Jef Van den Bergh.
  - De processie op het begijnhof is afgelast agv. de coronamaatregelen. Ze zal in de toekomst worden ingericht door de Pastorale Eenheid Clara van Assisi. Dirk Segers vertegenwoordigt onze vereniging in deze werkgroep. Mevr. Cominotto maakte de 700 €, die zij als voorzitter van de werkgroep nog in kas had, over aan onze vzw. Dit geld zal gebruikt worden voor de onkosten van de toekomstige processies.
  - Het onderhoud van de tuinen van het Begijnhofmuseum kan niet meer betaald worden door onze vereniging, agv. de kosten voor de Begijnhofkrant. Jef VdB. zal een brief sturen naar het College van Burgemeester en Schepenen met de vraag om deze kosten in de toekomst over te nemen. We leggen de vraag op deze vergadering voor aan Francis Stijnen, schepen van financiën, en Astrid Wittebolle, schepen van cultuur. Het organiseren en uitvoeren van het onderhoud willen De Vrienden graag blijven organiseren.
  - Onze website ontvangt dagelijks enkele bezoekers. Momenteel zijn er ook videobeelden te bekijken.
  - Tijdens de Nacht van het Kempens Erfgoed wordt in Corpus Christianorum, in beperkte kring, het boek van Clémentine voorgesteld: 'Bezint eer ge begint. De restauratie van een beschermde woning in Vlaanderen'. Clémentine licht toe dat het boek de lange weg van de restauratie van haar begijnhofwoning beschrijft, alsook de interessante vondsten en wetenswaardigheden die tijdens de restauratie naar boven kwamen.

3. Onze activiteiten in 2020

Naast de hierboven reeds vermelde activiteiten (onderhoud tuinen, inzameling gelden ivf. conservatieprojecten, financieel steunen en bedanken Begijnhofkoor) zijn De Vrienden van het Begijnhof ook betrokken bij :

- het actualiseren en aanvullen van de inventarisatie van de boeken- en muziekcollectie van het begijnhof en van het Begijnhofkoor
- het adviseren van het stadsbestuur door te zetelen in de Museumraad
- het aanvullen en uitwerken van de website www.vriendenbegijnhof.be
- het publiceren van De Begijnhofkrant.

De H. Kruis processie en de Brocantemarkt konden niet doorgaan.

Een werkgroep voor de processie werd heropgestart begin 2020; de Pastorale Eenheid Clara van Assisi aanvaardde de leiding hiervan te nemen.

4. De Begijnhofkrant 2020

Redactiecomité : Guido Theunissen (eindredactie), Paul Koop en Jef Van den Bergh.

Begijnhofkrant 67 Lente 2020

- In memoriam Harry de Kok
- Begijnen en protestanten (deel 7) De sleuteljaren 1565, 1566 en 1567, waarin het smeekschrift der edelen, de massale hagenpreken en de Beeldenstorm in korte tijd elkaar opvolgden / Paul Koop
- Het processionale herbekeken. Is het 'responsoriaal processionale' alleen maar een processieboek? / Hugo Vanden Bossche
- Den godzaligen huis-segen. Een onopvallend bidprentje / Jef Van den Bergh
- De begijnen, een Europees verhaal. 80 jaar begijnen in Europa / Paul Marchal

Begijnhofkrant 68 Zomer 2020

- Begijnen en protestanten (deel 8 en slot) / Paul Koop
- Wijvenwereld, vrouwen in de middeleeuwse stad / Peter Hofland
- Margaretha Porete en haar *Spiegel der eenvoudige zielen* / John Arblaster
- Hoe zag de middeleeuwse 'wijvenwereld' eruit? (deel 1) / Jef Florizoone

Begijnhofkrant 69 Herfst 2020

- o Margaretha of Anna? / Redactiecomité Begijnhofkrant
- o Begijnen in de Lage landen (deel 1). Achtergronden bij het ontstaan van de begijnenbeweging
- o Hoe zag de middeleeuwse Wijvenwereld eruit ? (deel 2) / Jef Florizoone
- o Paul Meeus blikt terug op liturgie in Turnhoutse begijnhofkerk / Dirk Godecharle
- o Begijnhoven in de literatuur. Genius Loci / Leen Huet
- o De bijzondere positie van het Bredase begijnhof / Martin Rasenberg
- o Over de omgang met boeken door begijnen in Haarlem en elders / B.A.M. Vaske

Begijnhofkrant 70 Winter 2020

- o Begijnen in de Lage Landen (deel 2). Achtergronden bij het ontstaan van de begijnenbeweging
- o Hoe zag de middeleeuwse Wijvenwereld eruit ? (deel 3) / Jef Florizoone
- o Antwerps zoutvat van Geeraert de Rasier. Uitzonderlijk topstuk in het Begijnhofmuseum / Guido Theunissen
- o Het verhaal van Johanna, het laatste begijntje van Hoogstraten / Guido Theunissen
- o Verkoop van schoon meubilair op het begijnhof / Jef Florizoone
- o Niets nieuws onder de zon / Jef Van den Bergh
- o Bezint eer ge begint. De restauratie van een beschermde woning in Vlaanderen / Clémentine Diepen

5. Ereleden en donateurs

In 2020 ontvingen De Vrienden van het Begijnhof 267 betalingen:

- 103 ereleden deden 115 stortingen op de rekening van Belfius.
- 131 donateurs deden 152 stortingen op de rekening van de Koning Boudewijnstichting.

Jef Van den Bergh
Voorzitter

Peeters Liesbet
secretaris